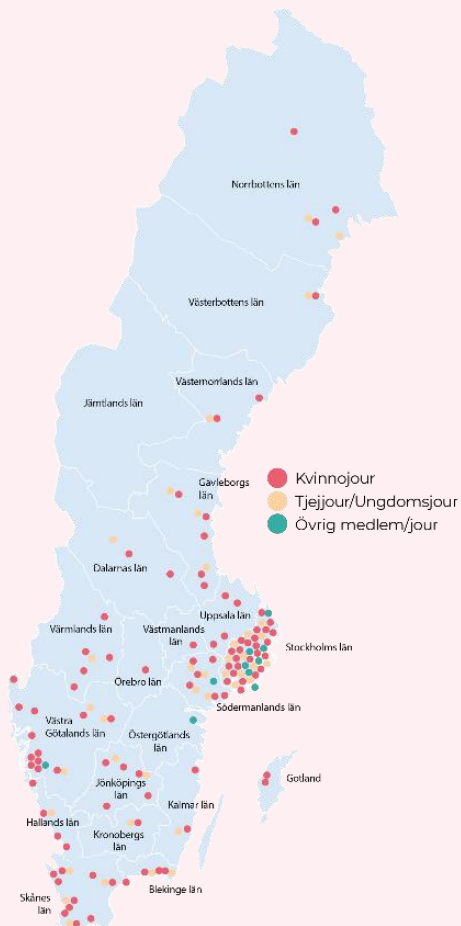

Umgänge – för barnets bästa?

Olga Persson
ordförande Unizon

Unizon

140 icke-vinstdrivna jourer:

kvinnojourer, tjejjourer, ungdomsjourer, jourer specialiserade på sexuella övergrepp.

Under 2021 hade Unizons jourer över **187 000 kontaktilfällen** med stödsökande. Stödkontakterna har fortsatt att öka under 2021 men ej placeringarna på skyddade boenden.

Bildades 1996 –funnits i 27 år!

ETT
JÄMSTÄLLT
SAMHÄLLE
FRITT FRÅN
VÅLD

Ett sammanhållet arbete

Unizon och jourerna stöttar, skyddar, förebygger och påverkar utifrån en kunskap om hur våld, kön, genus och makt hänger ihop.

Även mäns våld mot kvinnor kräver politiska satsningar!

**Uppgifter: Tre hittade
döda – man misstänks
mördat kvinna och barn**

Tog sedan sitt liv, enligt uppgift • Hittades i bostad i Vallentuna

**Siri, 20, höggs
ihjäl – sambon
döms till livstid**

Nyhetsrapporterna kommer tätt om skjutningar som ökar runt om i landet. Politiker tävlar om att fördöma snabbast och starkast. Satsningarna på denna brottslighet är nödvändiga, det finns ingen tvekan om det.

Men mäns grova brottslighet som drabbar kvinnor, våldtäkter, mord och misshandel, kräver samma status, resurser och engagemang och måste tas på samma allvar.

En kvinna dödad i sin egen säng där hennes barn ligger bredvid borde generera samma kraftfulla politiska satsningar som en man skjuten på gatan av en annan man.

De senaste årtiondena har en kvinna mördats **var tredje vecka** av en man hon hade eller hade haft en relation med.

Sedan 1 januari 2000 har över **340 kvinnor** i Sverige dödats av sin man, pojkvän eller exman.

619 barn förlorade sin mamma i ett mord eller dråp.

Aftonbladets granskning från 2018 visade att vart tredje barn vars pappa dödat mamma har sin morddömda pappa som vårdnadshavare.

Drygt var tredje av Unizons kvinnojourer rapporterar att umgänge med våldsutövande pappa skett under barnets boendetid, han som är själva anledningen att barn och mamma måste leva skyddat.

Umgänge – vad säger lagen?

Föräldrabalken, kapitel 6

2 a § Barnets bästa ska vara avgörande för alla frågor om vårdnad, boende och umgänge.

Vid bedömningen av vad som är bäst för barnet ska det fästas avseende särskilt vid

- risken för att barnet eller någon annan i familjen utsätts för övergrepp eller att barnet olovligen förs bort eller hålls kvar eller annars far illa, och
- barnets behov av en **nära och god kontakt med båda föräldrarna.**

2 b § Barnet ska få information och **ges möjlighet att framföra sina åsikter i frågor om vårdnad, boende och umgänge.**

Tintin, 8, hittades död – anhöriga kräver lagändring

► Unizon: Toppen av ett isberg ✓ Rapport: Barnen
måste bli lyssnade på

SvD 20 januari 2023:

”Rätten konstaterade att risk för bortförande fanns men gick ändå med på umgänge. **Beslutet motiverades bland annat med att pojken själv uttryckt en önskan att umgås med pappan.**

Domaren i målet har för SvD uppgett att det inte fanns några uppgifter om fysiskt våld.

– Om jag hade fått någon som helst signal om att pappan skulle vara fysiskt farlig mot barnet så skulle jag självklart inte ha medgett umgänge, har rådmannen Christian Stamblewski sagt till tidningen.

Enligt **barnkonventionen ska barnets önskemål tillgodoses**, framhåller han.”

Stoppa barns tvångsumgänge med förövare!

”Jag uttryckte min ovilja kraftigt, grät och skrek vid överlämningar, ringde polis för att få hjälp, gjorde rymningsförsök och ändå var det **ingen som accepterade att jag inte ville.**”

- citat från svarande

9 av 10 har fått bestående psykiska men ända in i vuxen ålder till följd av tvångsumgänget som barn.

7 av 10 berättade eller visade för någon vuxen att de inte ville träffa den våldsutövande föräldern - men endast en tredjedel upplever att de blivit lyssnade på.

”Uppgifter om våld är inget undantag”

- Jämställdhetsmyndigheten granskade 814 domar - i **64 % av fallen framkom uppgifter om våld och övergrepp.**
- **Riskbedömningar brister.** Domstolarna tenderar att i större utsträckning fokusera på samarbetssvårigheter än på uppgifter om våld eller andra övergrepp när riskbedömningar genomförs och vid målets avgörande.
- **Våldets konsekvenser för barn lyfts sällan**
- **Barnrättsperspektivet brister.**

Tvångsumgänge har pågått länge

Foto: Victoria Gaunitz/Sveriges Radio.

BARN I VÅRDNADSTVIST

▶ **Dömda tilldelades vårdnad utan dokumenterad riskbedömning**

”Föräldrar som dömts för våldsbrott inom familjen har fått vårdnad eller umgänge med barnen, utan att domstolarna gjort en dokumenterad riskbedömning.

Det visar Ekots granskning av 144 vårdnadstvister från förra året.”

Sveriges Radio augusti 2020

Barns tvångsumgänge med förövare måste upphöra

- Barn ska aldrig tvingas till umgänge med en förälder som är dömd för våld mot barnet eller närstående till barnet.
- Umgänge ska aldrig ske då förälder och barn är placerade på skyddat boende, eller har andra skyddsinsatser från samhället, som exempelvis kontaktförbud eller skyddade personuppgifter.
- En förälder som är dömd för upprepat våld eller allvarligt våld mot barnet eller närstående till barnet ska förlora vårdnaden om barnet.
- Domstolar ska ha meddelandeplikt och själva behöva tala om för barnet att de dömer till tvångsumgänge.

Tack!

Kontakt:

info@unizon.se

www.unizonjourer.se

